

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการดำเนินงานของ
โครงการเกษตรวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายเหนือ แสงลำพูน

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิทยา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติของเกษตรกรกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิทยา ตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการเกษตรและการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิทยา ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการเกษตรวิทยา คือเกษตรกรบ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 131 ราย ใช้แบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science/Personal Computer: SPSS/PC⁺) ค่าสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติ กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิทยา โดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square)

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 35 – 49 ปี ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพหลักทำเกษตรกรรม มีอาชีพรองคือรับจ้างทั่วไป อาศัยอยู่ในหมู่บ้านมากกว่า 25 ปี มีรายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 61,488.55 บาท/ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.57 คน ส่วนใหญ่มีที่ทำกินเป็นของตนเอง ไม่มีตำแหน่งทางสังคม ได้รับข้อมูลข่าวสารของโครงการฯ จากแหล่งหอกระจายข่าวของหมู่บ้านมากที่สุด ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมศึกษาดูงานกับโครงการฯ และเคยได้รับการอบรมจากโครงการฯ ในการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา

การศึกษาการมีส่วนร่วมของเกษตรกร พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญาอยู่ในระดับปานกลาง โดยแยกประเด็นอันประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง และมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก

การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า ทัศนคติและระดับการศึกษาของเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา พบว่า เกษตรกรเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคในด้านกฎระเบียบและวิธีปฏิบัติ และด้านการบริหารจัดการ

Independent Study Title Farmers' Participation in Kaset Vichaya Project
Operation, Chiang Mai Province

Author Mr. Nur Sanglumpoon

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Warapa Kunaporn	Chairperson
Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Member
Asst. Prof. Prateep Kochsila	Member

Abstract

The objectives of this study were to investigate the participation of the farmers in the Kaset Vichaya Project operation and to determine the relationships between personal, economic, and social factors and the farmers' attitudes and the participation on Kaset Vichaya Project operation as well as the problems and difficulties on agricultural development and Kaset Vichaya Project operation.

The studied population was 131 farmers residing in Kaset Vichaya Project area i.e. Baan Kong Hae, Pongyang Sub district, Mae Rim District, Chiang Mai Province.

Data collecting was done by questionnaire. The statistical package for the social science/Personal Computer: SPSS/PC+ was employed to analyze the data using percentage, means and standard deviation. While the relationships between

personal, economic, and social factors and the farmers' attitudes and the participation in Kaset Vichaya Project operation were tested by Chi-square.

The study revealed that most of the farmers were male, age between 35-49 years, married, finished primary school and their main occupation was farming and their secondary job was general employee. They have lived in the village for more than 25 years and their average income was 61,488.55 baht per year. There were 4 family members and household labours available was 2.57 person in average and most of them had their own farming land and did not occupied any social position. In addition, they received information about the Project from the village news tower. Most of them had joined the field trip and had been trained at the Project. It was also found that the farmers had the attitude towards the operation of the Project at the moderate level.

For the participation of the farmers, it was found that the farmers participated in the Kaset Vichaya Project operation at the moderate level. When separating the participating matters, it was found that they had participation in planning at the moderate level, while participation in operation, monitoring and securing benefit at the high, moderate and high level according by.

For the hypothesis test it was found that the farmers' attitude and education was highly significantly related to the participation in Kaset Vichaya Project operation.

In terms of problems and difficulties involved with the participation in Kaset Vichaya Project operation, it revealed that the farmers faced the problems with regulations and practices, as well as management.